

NORD-JYLLAND

Sommerekskursjon

23. – 30. juni 2007

Hotel Klitrosen

Telemark Botaniske Forening

Referat ved Bjørn Erik Halvorsen

Hvorfor Nord-Jylland i 2007.

Etter å ha vært på Lista i 2006, passet det med en ukestur utenom Norge i 2007. Valget falt på Danmark og en del av Danmark som Telemark Botaniske Forening (TBF) ikke hadde besøkt tidligere.

Esther undersøkte overnattingssteder, og valget falt på Hotel Klitrosen i Slettestrand. Dette er et lite tettsted i Hanherred nord for byen Fjerritslev. Hotellet lå noen hundre meter fra Jammerbugten, og sanddynelandskapet langs kysten nådde nesten helt inn til hotellet.

Sanddynene var spennende for botanisk interesserte nordmenn. Men, dette stedet lå også i kort avstand fra andre spennende vernede naturområder. Og, lenger syd lå Limfjorden med sine våtmarksområder.

Grunnen består av 70 millioner år gammel skriverkrit. Denne kalken stikker opp gjennom løsmassene i overflaten et par steder. Flere av disse stedene, f.eks. Klim og Bulbjerg, ble besøkt.

De fleste av dagene holdt vi oss innen Hanherred. Kun på fredagen tok vi turen vestover til Hanstholm og Thy-regionen. I alt deltok 25 av TBF's medlemmer hele eller deler av uka.

Hotel Klitrosen.

Hotel Klitrosen (klitrose = trollnype) ble opprettet som overnattingssted i 1917. Det opprinnelige hotellet er blitt bygd ut med nye fløyer og tilleggsbygg. Vi hadde rom i to av disse tilleggsbyggene. I et tredje bygg, Hønsehuset, fikk vi et felles oppholdsrom på ettermiddagene. Her organiserte Trond Risdal med hjelp fra Svein Imsland og Kjell Thowsen den botaniske konkurransen hver kveld. Vi koset oss også på plenen på utsiden av rommene de dagene været tillot dette.

Hønsehuset

Maten på hotellet var bra. Vi fikk fin frokost hver morgen, og skjæreren på ostebordet var en interessant konstruksjon. Middagen var også basert på at vi serverte oss selv, og da kunne alle spise så mye som det passet. Hotellet laget matpakkene til oss, men dette tok mye kapasitet hos dem. Derfor fikk vi etter noen dager bare tomesken slik at vi kunne fylle dem med mat selv.

Vi kunne starte botaniseringen allerede rundt hotellet. Lodnestorkenebb *Geranium molle*, mørkmjølke *Epilobium obscurum*, smågeitskjegg *Tragopogon pratensis* ssp. *minor* og musekløver *Trifolium dubium* vokste her og der. I krattene fant man ofte tindved *Hippophaë rhamnoides* og på bortsiden av plenen var det et felt med svimekjeks *Chaerophyllum temulum*. Dekorativ tusenfryd *Bellis perennis* sto rundt i plenene.

Lørdag 23. juni, Sankthansaften.

Ukestur-deltakerne ankom utover ettermiddagen til Hotel Klitrosen. Etter middagen gikk vi ned på stranda. Her var det bygd opp bål, og mange mennesker var ankommet. Danskene opprettholder tradisjoner med å ha tøydukker, som skal symbolisere hekser, på bålet. Det var en frisk sjøbris fra vest mens sola gikk ned i havet. Vi sang fine danske viser mens bålet brant ned.

Søndag 24. juni, Svinkløv klitplantage.

Etter frokost tok det litt tid før kjøkkenet hadde fått klargjort nistepakkene. Disse var forseggjort med et mangfoldig innhold, men det var ikke alt i dem som passet like godt i ei nistepakke som skulle være med i en ryggsekk. Derfor var det lurt å ta en plastpose rundt den, før den ble lagt i sekken.

Vi gikk inn mot Svinkløv klitplantage. Området består av skriverkritt med flygesand over. Kjell orienterte om dette før turen. På det første stykket innover i skogen fikk vi se sandarve *Arenaria serpyllifolia*, hestehavre *Arrhenatherum elatius*, kystgrisøre *Hypochaeris radicata* og sommervikke *Vicia sativa* ssp. *nigra*. Det hadde vært store opprydningsarbeider etter alt vindfallet. Ved brua over Sletteå ble det funnet en kjempeutgave av slyngsøtvier *Solanum dulcamara*.

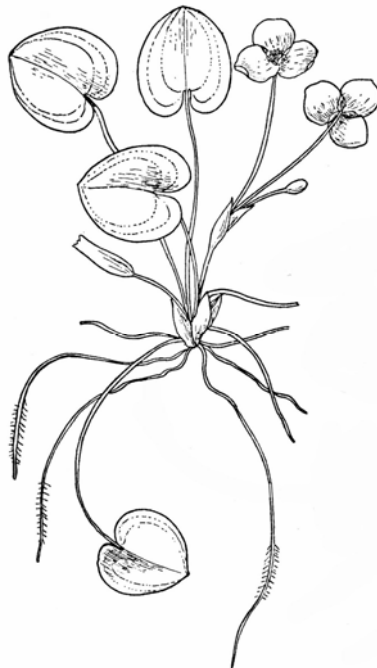
Inne ved Sletteå tok vi veien langs elva nordover. Det var rikt langs elva. Det ble raskt funnet stormjølke *Epilobium hirsutum*, englodnegras *Holcus lanatus*, kamgras *Cynosurus cristatus*, lodnestarr *Carex hirta*, og sverdlilje *Iris pseudacorus*. Det var store mengder tindved *Hippophaë rhamnoides* i området og vi fant svarthyll *Sambucus nigra* i fin blomstring. Videre ble det funnet vasskjeks *Berula erecta* og et spesielt tre som ble bestemt til rødeik *Quercus rubra*. Blomstrende trollnype *Rosa pimpinellifolia* ble behørig fotografert. Det

ble også funnet en sisselrot som trolig var myk sisselrot *Polypodium interjectum*, men vi er usikre på dette i og med den ikke er prikket av for dette området i Mossberg og Stenbergs flora.

Ved en liten dam høyere oppe i elva ble det funnet bekkestjerneblom *Stellaria alsine*, bekkeveronika *Veronica beccabunga*, og dikeveronika *Veronica catenata*.

Vi forlot nå elva og krysset over til Kirkevei. Her var det plantet noen spesielle edelgraner som ble bestemt til nobelgran *Abies procera*. Vi fulgte veien videre nordover og fant de første purpurmariehender *Dactylorhiza purpurella* ssp. *purpurella*. Dette skapte begeistring. Det ble også funnet revebjelle *Digitalis purpurea* og perlevintergrønn *Pyrola minor*.

Vi kom etter hvert fram til en dam med hvite vannliljer *Nymphaea alba* ssp. *alba*. Noen fortsatte videre for å finne en plass å ta matpakka, mens andre tok seg god tid ved denne dammen. Det ble funnet korsandemat *Lemna trisulca*, skjoldblad *Hydrocotyle vulgaris*, harestarr *Carex leporina*, flaskestarr *Carex rostrata*, grøftesoleie *Ranunculus flammula*, hanekam *Lychnis flos-cuculi* og rustsivaks *Blysmopsis rufa*. I tillegg til en flott bestand av purpurmariehand *Dactylorhiza purpurella* ssp. *purpurella* ble det funnet noen med store flekker, som trolig var flekkpurpurmariehand *Dactylorhiza purpurella* ssp. *majaliformis* (se foto). Stor begeistring skapte også funnet av flatsivaks *Blysmus compressus*.

Froskebitt (Tegning: Miranda Bødtker)

Flekkpurpurmariland?

Langs veien ned Kaprifolveien ble det funnet ballastsiv *Juncus tenuis*. Lunchen ble tatt ved benkene nede ved parkeringa ved Sletteå. Etterpå fortsatte vi langs

Sletteå gjennom strandengene. Det ble funnet heisiv *Juncus squarrosus*, klokkelyng *Erica tetralix*, enghavre *Avenula pratensis*, purpurmarihand *Dactylorhiza purpurella* ssp. *purpurella*, skjoldbærer *Scutellaria galericulata*, dvergsmyle *Aira praecox* og blåmunke *Jasione montana*.

Etter en stund kom vi fram til en langstrakt dam som var dannet mellom sanddynene. Den inneholdt froskebitt *Hydrocharis morsusranae*, kjempehøymol *Rumex hydrolapathum*, kvasstarr *Carex acuta* og vasskjeks *Berula erecta*. Det sto veikveronika *Veronica scutellata*, tiggersoleie *Ranunculus sceleratus* og myrstjerneblom *Stellaria palustris* i graset omkring.

Vi fulgte stien Engvej videre i retning mot Slettestrand. Det ble funnet hjertegras *Briza media*, stjernestarr *Carex echinata*, gulldusk *Lysimachia thyrsoflora*, duskstarr *Carex disticha*, pollsvaks *Schoenoplectus tabernaemontani*, vill-lin *Linum catharticum*, gråøyentrøst *Euphrasia nemorosa*, gråselje *Salix cinerea*, krypbeinurt *Ononis spinosa* ssp. *maritima*, sandtimotei *Phleum arenarium*, og vårsvineblom *Senecio vernalis*. Det ble is og noe kaldt å drikke på den lokale kaféen før vi returnerte til hotellet.

Mandag 25. juni, Vejlerne og Bulbjerg.

Vejlerne.

På natta hadde det vært noen kraftige regnbyger, og denne formiddagen lå truende bygeskyer over området.

Ukjent gullurt ved Vejlerne.

Etter frokost kjørte vi hovedveien sydvestover til Vejlerne. Dette er et stort våtmarksområde på nordsiden av Limfjorden. Vi stoppet allerede på den lille sideveien som gikk langs hovedveien ved Bygholm Vejle. Kikkertene ble funnet fram og fuglelivet ble studert. Vi så for eksempel grågås *Anser anser*, gravand *Tadorna tadorna* og hegre *Ardea cinerea*. Av plantene som ble sett på stedet, kan nevnes sypressvortemelk *Euphorbia cyparissias* og mengder av rynkerose *Rosa rugosa*.

Vi kjørte i ornitologisk-botanisk tempo videre fram til parkeringsplassen ved Natursenteret. Etter en snartur på innsiden ble det noe botanisering ved parkeringsplassen. Det ble funnet kuleullurt *Filago vulgaris*, brakkhaukeskjegg *Crepis capillaris*, krabbekløver *Trifolium campestre*, en strihåra gullurt-art *Amsinckia* sp. (se foto side 6) og hundepersille *Aethusa cynapium*.

Vi kjørte videre mot Krap tårnet. Vi svingte av for tidlig og traff derfor ikke stien som gikk inn mot fugletårnet. Vi kjørte 200 meter til og da fant vi parkeringsplassen for fugletårnet. Ved parkeringa sto romhegg *Prunus serotina*.

Ute i strandenga kom vi til en dam. Her dukket det etterhvert opp greinengkall *Rhinanthus angustifolius* ssp. *angustifolius*, tiggersoleie *Ranunculus sceleratus*, vasskjeks *Berula erecta*, vassgro *Alisma plantago-aquatica*, kjempehøymol *Rumex hydrolapathum*, sumpsivaks *Eleocharis palustris*, dysiv *Juncus bulbosus* ssp. *kochii*, pollsivaks *Schoenoplectus tabernaemontani*, dikeveronika *Veronica catenata*, hesterumpe *Hippuris vulgaris*, dikeforglemmegei *Myosotis laxa* ssp. *caespitosa* og vassreverumpe *Alopecurus aequalis*.

Langs stien videre ut til fugletårnet sto marigras *Hierochloë odorata* ssp. *odorata*, skjoldblad *Hydrocotyle vulgaris*, skjoldbærer *Scutellaria galericulata* og storvasskjeks *Sium latifolium*. Fra fugletårnet kunne vi se myrsvineblom *Tephrosieris palustris* ute i Østre Landkanal. Av fuglene som ble observert kan nevnes trane *Grus grus* og sivhauk *Circus aeruginosus*. Ved tårnet sto det en rose med store hvite blomster i klase og uten torner. Vi fant ikke noen slik rose i floraen, så dette må ha vært en forvillet hagerose.

Det nærmet seg lunchtid og vi planla å ta den ved Han Veile skjulet. Men, her var det ikke noen plass å sette seg ned. Derfor kjørte vi videre ut til Bulbjerg. Vi hadde, så langt, ikke fått en regndråpe der vi hadde oppholdt oss.

Bulbjerg.

Bulbjerg er en markant formasjon i sanddynene med sin høyde på 47 m.o.h. Den består av limstein, som er en form for kalkstein, og det ble litt diskusjon om

dette kunne kalles berggrunn, eller ikke. Referenten mener at dette må kalles berggrunn i og med det er forsteinet materiale med markante sediment-striper med rav. Ved foten av klippen ligger stranden og for noen år siden gikk sjøen helt inn til foten av klippen. Denne skrenten er Danmarks eneste fuglefjell med sin bestand av krykkje *Rissa tridactyla*.

Noen valgte å ta lunchen ved parkeringsplassen, mens noen vandret bort i sanddynene med utsikt over stranda og Jammerbugten. I området fant vi kystfrøstjerne *Thalictrum minus* ssp. *arenarium* og trollnype *Rosa pimpinellifolia*. Vi tok trappa opp til toppen før vi fortsatt ned på østsiden.

Det ble vandring i senkningene på innsiden av stranden, men vegetasjonen her var ikke så innholdsrik som vi hadde håpet på. Krypvier *Salix repens*, blokkebær *Vaccinium uliginosum* ssp. *uliginosum*, sandstarr *Carex arenaria*, krekling *Empetrum nigrum* ssp. *nigrum* og tepperot *Potentilla erecta* var arter som indikerte lite næring og kalkfattig grunn. Nærmere skrenten på Bulbjerg dukket tiriltunge *Lotus corniculatus*, blåmunke *Jasione montana*, marianøkleblom *Primula veris* og strandsmelle *Silene uniflora* ssp. *uniflora* opp. Vi håpet på å finne tettøyentrøst *Euphrasia dunensis*, men den ble ikke funnet.

Vi passerte under fuglefjellet og fikk se hvordan krykkjene hadde funnet seg hyller oppover i skrenten der de nå lå på reir. Ute i sjøen så vi restene av den berømte formasjonen Skarreklit, som var blitt ødelagt under en storm i 1978. På veien tilbake til bilene ble det observert strandarve *Honkenya peploides* ssp. *peploides*, skjorbuksurt *Cochlearia officinalis* ssp. *officinalis*, strandflatbelg *Lathyrus japonicus*, gotlandssnelle *Equisetum hyemale* x *ramosissimum*, smaltimian *Thymus serpyllum* ssp. *serpyllum* og strandreddik *Cakile maritima* ssp. *maritima*.

Regnbygene hadde heller ikke passert over oss mens vi var ved Bulbjerg.

Klim strand.

Vi hadde planer om å følge bilveien på innsiden av stranden tilbake mot Slettestrand. Men, denne veien var bare åpen for syklistene. Da valgte de fleste å kjøre hovedveien tilbake til hotellet. En av bilene kjørte nedenom Klim strand og fant der kjevlestarr *Carex diandra*, sandsiv *Juncus balticus* og purpurmariland *Dactylorhiza purpurella* ssp. *purpurella*. Men de kom også i nærkontakt med en okse med en flokk kviger. Trond måtte da ta all sin autoritet i bruk for å få folk i sikkerhet på den rette siden av strømgjerdet, før han fikk kastet seg selv under det samme gjerdet.

Tirsdag 26. juni, Lien og Lerup strand.

Lien.

Det var truende bygeskyer også denne morgenen. Vi kjørte bort til Fosdalen natursenter, og fikk der kontakt med Svend Møller Nielsen. Han tok godt imot oss. Åpnet natursenteret for oss, satte i gang en lysbildeserie og viste oss rundt i samlingene. Han anbefalte oss å ta en tur langs Lien, på undersiden.

Lien er Danmarks største innlandsskrent, med høyder opp til 60 meter over slettelandet. Den danner nordgrensen for Fosdal og Langdal plantager. På slettene under den vestre delen av skrenten mot Fosdalsveien er det beiteområder, som når vi besøkte stedet, ble beitet av hester.

Vi parkerte ved parkeringsplassen nederst i Fosdalen og gikk inn i beiteområdene. Vi kom straks i kontakt med hestene som var svært selskapssyke. Vi krysset en bekk der det sto Hybridengelskkarse *Rorippa x sterilis*, vasskjeks *Berula erecta* og bekkeveronika *Veronica beccabunga*. Vi fortsatte i skråningen under skrenten, som var full av bekkesig og lumske gjørmehull. Vi fant purpurmarihand *Dactylorhiza purpurella* ssp. *purpurella* og kamgras *Cynosurus cristatus*.

Vi krysset over bekken tilbake til hestene, og fortsatte videre innover i beiteområdene. Vi kom inn i et område med en mengde orkidéer. Vi fant myrflangre *Epipactis palustris*, engmarihand *Dactylorhiza incarnata* ssp. *incarnata* og purpurmarihand *Dactylorhiza purpurella* ssp. *purpurella*. Det var også en rekke mellomformer som sannsynligvis var hybrider. Det ble også funnet myrstjerneblom *Stellaria palustris*, kjempesoleie *Ranunculus lingua* og legevendelrot *Valeriana officinalis*. Videre innover i engene dukket bustsivaks *Eleocharis multicaulis* og myrtelg *Thelypteris palustris* opp.

Vi fant nå en sti som gikk opp en av dalene i skrenten. Underveis dukket tysbast *Daphne mezereum* og kusymre *Primula vulgaris* opp, og øverst kunne vi nyte modne blåbær *Vaccinium myrtillus*. Vi gikk bort til en kornåker på toppen og fulgte kanten av denne ut til et utsiktspunkt. Underveis identifiserte vi åkerkvein *Apera spica-venti*. Vi åpnet matpakkene ute på kanten av skrenten med utsikt over slettelandet nordover mot sjøen. Vi fikk også se musvåk *Buteo buteo* og fasan *Phasianus colchicus*.

Vi fulgte toppen av skrenten tilbake mot bilene. Underveis sto vanlig nattfiol *Platanthera bifolia* ssp. *bifolia*, mer purpurmarihand *Dactylorhiza purpurella* ssp. *purpurella*, og funnet av dvergmarikåpe *Aphanes australis* skapte stor begeistring. Ved en dam kom vi igjen i kontakt med to hester som fulgte med

oss et langt stykke. Midt i dammen sto et søtgras som enten var mannasøtgras *Glyceria fluitans* eller sprikesøtgras *Glyceria notata*, men det var umulig å komme ut til det. Det var også en piggknopp ute i dammen som trolig var rakpiggknopp *Sparganium erectum* ssp. *erectum*. Tjønngras *Littorella uniflora* fantes ved dammen.

Lerup strand.

Vi kjørte ned Lerup Strandvej til stranden. Vi var blitt fortalt av Svend Møller Nielsen at det skulle stå marinøkkel *Botrychium lunaria* her nede nær parkeringsplassen, og det tok ikke lang tid før det ble funnet mange eksemplarer. Det ble også funnet flerårsknavel *Scleranthus perennis* (evnt. hybrid med ettårsknavel *Scleranthus x intermedius*), vårvikke *Vicia lathyroides* og strandtorn *Eryngium maritimum*. Men, størst begeistring vakte likevel funnet av nåleginst *Genista anglica* i senkningene innenfor.

Nåleginst

Noen valgte å gå stranden tilbake til hotellet. Det hadde vært noe problemer med å krysse en av å-ene. Men, de hadde hatt en fin tur. Ved Slettestrand hadde de funnet gullkrage *Glebionis segetum*, solblom *Arnica montana* og gullurt *Amsinckia micrantha*.

Hjortdal kirke.

Noen dro på konsert i Hjortdal kirke etter middagen. Det var et lokalt kor som framførte en variert konsert, mye engelskspråklig.

Vi hadde unngått regnbygene i løpet av dagen, men i utover kvelden og natta øket de i hyppighet og styrke.

Onsdag 27. juni, fridag.

Denne dagen passerte et kraftig uvær over Danmark. Lenger syd i landet kom vinden opp i storm styrke, og over Bornholm var vindkastene oppe i orkan styrke. Men også i Nord-Jylland, der vi oppholdt oss, kom vinden opp i kuling styrke. Det regnet kraftig hele dagen.

Noen valgte å bruke dagen på kultur. For eksempel hadde noen besøkt Harmonika-muséet ved Aabybro, der Svein hadde imponert på trekkspill. Andre dro helt til Aalborg på kunstmuséum.

De mest iherdige dro på botanisering også denne dagen. De hadde vært ute i strandengene ved Svinkløvene. Regnet hadde pisket dem i kulingkastene. De var på jakt etter tettøyentrøst *Euphrasia dunensis* og leirsoleie *Batrachium hederaceum*, uten å finne disse. Fra Grønnestrand kunne de rapportere dikesvineblom *Senecio aquaticus* og kjempestor bekkedarse *Cardamine amara*. Denne dagen dro de fleste tilbake til hotellet for å ta lunchen innendørs der.

Torsdag 28. juni, Langdalen, Grønnestrand og Klim.

Langdal Plantage.

Vi kjørte via Fosdalen til parkeringa ved Ejstrupvej. Vi strevde litt med å finne ut hvor vi skulle sette bilene fordi plassen var sølete etter alt regnet og var oppkjørt av skogbruksmaskiner. Dessuten sto det to store containere med kvist og flis der.

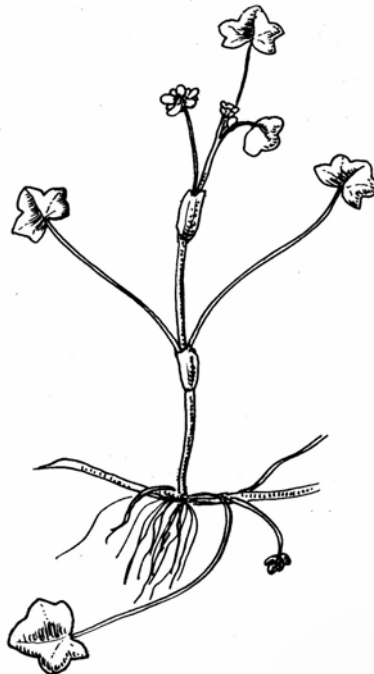
Ved parkeringa sto krokhal *Anchusa arvensis*. Vi fortsatte mot Langdalen og fortsatte ned den trange ravinen. Vi kunne glede oss over fagerperikum *Hypericum pulchrum* og en mengde bregnearter underveis. Vi fant ormetelg *Dryopteris filix-mas*, broddtelg *Dryopteris carthusiana*, sauetelg *Dryopteris expansa*, geittelg *Dryopteris dilatata*, skogburkne *Athyrium filix-femina*, sisselrot *Polypodium vulgare*, fugletelg *Gymnocarpium dryopteris*, hengeving *Phegopteris connectilis*, og skjørlok *Cystopteris fragilis*.

Etter et kort opphold nederst i dalen fulgte vi trappa opp til Højvej. Det ble funnet skogsvinerot *Stachys sylvatica* og lodnestorkenebb *Geranium molle*. Langs Højvej ble det funnet kystmaure *Galium saxatile*. Vi så på utsikten fra skrenten før vi fortsatte tilbake mot bilene via Skovløberboligen. Underveis så vi revebjelle *Digitalis purpurea*, og i en dam fant vi dunkjevle *Typha latifolia*, lyssiv *Juncus effusus* og hundehøymol *Rumex conglomeratus*. Videre passerte vi svimekjeks *Chaerophyllum temulum*, flikbjørnebær *Rubus laciniatus* og småstorkenebb *Geranium pusillum*. I en dam ved Skovløberboligen sto menger av bekkedarse *Cardamine amara* og sumpsivaks *Eleocharis palustris*.

Lunchen ble tatt på et ”bjerg” vest for Skovløberboligen. Her vokste Nobelgran *Abies procera*, og konglene ble grundig studert. I furumosen *Pleurozium schreberi* vokste bråtestarr *Carex pilulifera*. Langs veien tilbake til parkeringa passerte vi kjempekonvall *Polygonatum x hybridum*.

Grønnestrand.

I utgangspunktet hadde vi sagt at vi skulle være en kort stund ved Grønnestrand. En kald nordvest vind sto mot land og terrenget på innsiden av sanddynene var preget av våtmark og dype grøfter. De fleste valgte derfor å oppholde seg nær parkeringsplassen.

Leirsoleie (Tegning: Miranda Bødtker)

Det var en lokalitet kort vei fra parkeringsplassen som var det som hadde lokket oss til stedet. Her vokste myrflangre *Epipactis palustris*. Det ble også funnet

purpurmarihand *Dactylorhiza purpurella* ssp. *purpurella*, engmarihand *Dactylorhiza incarnata* ssp. *incarnata* og skjoldbærer *Scutellaria galericulata*.

Men, de ivrigste ga seg ikke med dette. De fortsatte videre over og langs grøftene, og etter hvert ble det ropt leirsoleie *Batrachium hederaceum*, som er en av de største godbitene som vi kunne ha håp om å finne denne uken. Det var bare blader i første omgang.

Grøftene var dype og til dels breie, så det var bare en liten flokk som fortsatte videre innover. Men, de fikk betalt for innsatsen for de fant etter hvert leirsoleie i blomst, og med stor fare for å havne i vannet med full påkledning og fotoutstyr, fikk noen bilde av den også. Andre arter som ble funnet var knereverumpe *Alopecurus geniculatus*, vasskjeks *Berula erecta*, myrsvineblom *Tephrosia palustris*, kildeurt *Montia fontana*, vårvikke *Vicia lathyroides* og fleckmarihand *Dactylorhiza maculata* ssp. *maculata*.

Innen alle var kommet tilbake til bilene var det gått over en time, og de som satt i le bak sanddynene var blitt ganske utålmodige. Det ble en kort matrast.

Klim.

De fleste dro videre til Klim kalkovn. Jordflatbelg *Lathyrus tuberosus* ble et høydepunkt. Videre ble det funnet krypbeinurt *Ononis spinosa* ssp. *maritima*, bukkebeinurt *Ononis arvensis*, åkervindel *Convolvulus arvensis*, flikbjørnebær *Rubus laciniatus*, vårvikke *Vicia lathyroides* og hvit jonsokblom *Silene latifolia* ssp. *alba*. Ned mot bilveien på nedsiden ble det funnet aksveronika *Veronica spicata* og oksetunge *Anchusa officinalis*.

Vi dro videre til kalksteinbruddet. På vandringen rundt i bruddet noterte vi oss pastinakk *Pastinaca sativa* var. *hortensis*, bakkemaure *Galium sternerii*, enghavre *Avenula pratensis*, gråøyentrøst *Euphrasia nemorosa*, stjernetistel *Carlina vulgaris* ssp. *vulgaris* og hjertegras *Briza media*. En blåfjær med rosa blomster vakte vår interesse. Referenten har studert fotografiene nøye og mener at dette må være storblåfjær *Polygala vulgaris*, som også kan opptre med rosa blomster.

Haverslev kirke.

Noen biler dro denne kvelden til Haverslev kirke for å høre på en konsert med Rønnerdal kvartetten. Mye av konserten var Evert Taubes viser, men man framførte f.eks. også en norsk halling. Det var en fin konsert.

Fredag 29. juni, Hanstholmen.

Hanstholm fyr.

Været var også noe truende denne dagen, men den verste vinden hadde gitt seg. Vi kjørte til Hanstholm og parkerte ved fyret. Dette er Danmarks høyest beliggende fyr (65 m.o.h.) og Danmarks første linsefyr. En bil manglet, så dermed ble det tid til besøk i fyret for noen av oss. Når alle bilene var ankommet, fikk vi en omvisning på utstillingen i muséet.

Også her ble det gitt uklare beskjeder om når vi skulle være tilbake til fyret. Dette førte til at noen tok en lang tur for å lete etter godbiter, og det som fristet mest var øyentrøstarter. Og det ble funnet planter som nærmet seg veldig tettøyentrøst *Euphrasia dunensis* i utseende. Men, usikkerheten var stor i og med at det i Mossberg og Stenbergs flora sto at den bare var funnet et sted på Jylland, og tegningen i boka var fra Bulbjerg. Men, i Skov- og Naturstyrelsens brosjyre nr. 118 for Hanstholmen leste vi at den også finnes ved Febbersted. Derfor valgte vi det som vårt neste stopp.

Andre planter som vi noterte oss på stedet var villgulrot *Daucus carota* ssp. *carota*, stjernetistel *Carlina vulgaris* ssp. *vulgaris*, liguster *Ligustrum vulgare* og armensk bjørnebær *Rubus armeniacus*.

Febbersted.

Vi kjørte østover langs kysten til Febbersted. Veien ned til Febbersted var ikke åpen for fri ferdsel, så derfor kjørte vi til neste nedkjøring, der det var en parkeringsplass. Vi spiste lunchpakkene før vi gikk videre.

Vi gikk langs beitene oppe på kanten av skrenten. Blomstrende dvergtistel *Cirsium acaule* vakte begeistring. Etter hvert kom vi forbi noen øyentrøster, og disse liknet også svært på tettøyentrøst *Euphrasia dunensis* (foto neste side). I dalen på nedsiden av Febbersted fikk vi to godbiter. Dette var lodnerublom *Draba incana* og bakkesvineblom *Tephrosieris integrifolia* ssp. *integrifolia*.

Vi gikk i sanddynene på nedsiden av skrenten tilbake til bilene. Andre arter som ble funnet var sandskjegg *Corynephorus canescens*, blåmunke *Jasione montana*, strandtorn *Eryngium maritimum* og flerårsknavel *Scleranthus perennis* (event. hybriden med ettårsknavel *Scleranthus x intermedius*).

Vi fant også en øyentrøst i et dynetrau. Mørke bygeskyer nærmet seg, så vi ga oss selv liten tid til å studere den. Referenten har gransket fotografiene, og

sammenliknet dem med bilder på internett, og mener denne øyentrøsten ligner svært på dansk øyentrøst *Euphrasia arctica* ssp. *minor*.

Tettøyentrøst?

På oppstigningen til bilene ble vi utsatt et kraftig skybrudd, og dette fulgte oss på det meste av bilturen tilbake til Slettestrand.

Klitmøller.

En av bilene dro sydover til Klitmøller. Ute i sanddynene ble det funnet sandvindell *Calystegia soldanella*.

Klim.

Noen av dem ikke hadde besøkt Klim dagen før, besøkte stedet på veien tilbake.

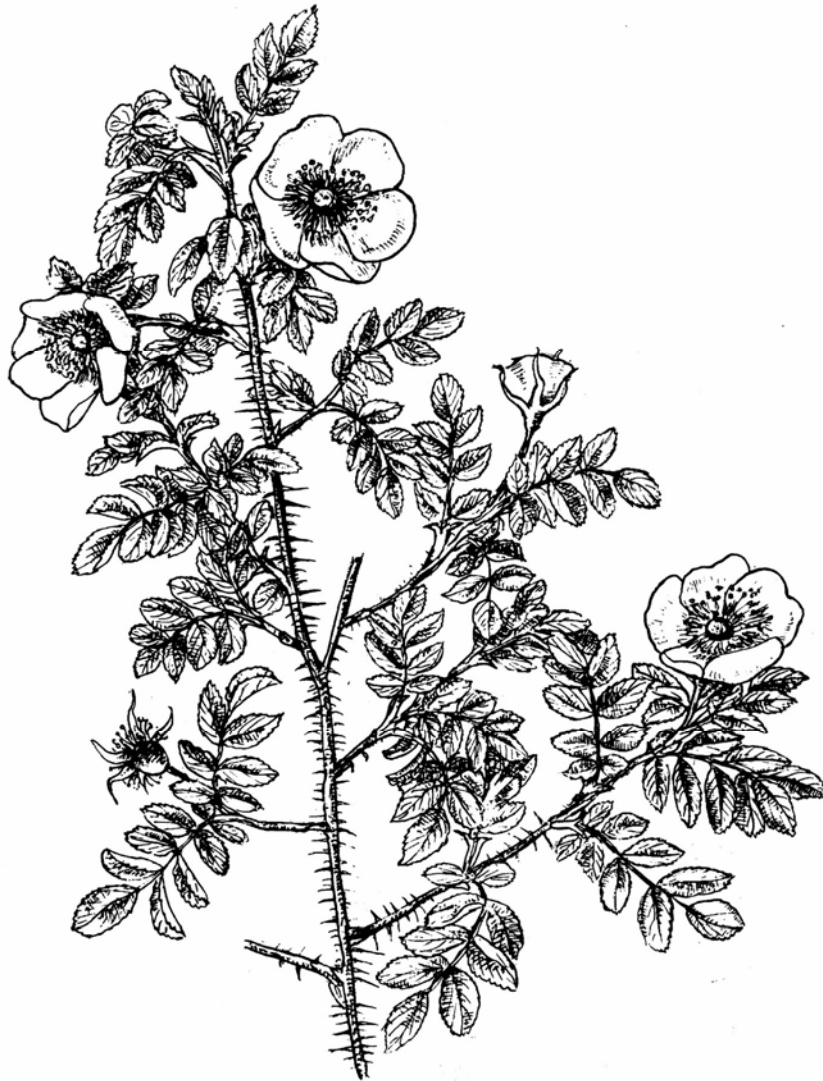
Hotel Klitrosen.

Vi hadde avslutningsmarkering i Hønsehuset på kvelden etter middagen. Det ble noen taler og fremføring av poesi i tillegg til den botaniske gjetteleken.

Lørdag 30. juni, hjemreise.

Etter frokost tok vi avskjed med hverandre og vendte nesa hjemover eller mot andre feriemål.

Referenten vil benytte anledningen til å takke alle deltakerne for en hyggelig uke. Det ble en innholdsrik uke i et spennende landskap i Nord-Jylland. Værgudene hadde ikke vært helt samarbeidsvillige alle dagene, men likevel hadde vi fått oppleve mye spennende botanikk.

Trollnype, heter på dansk klitrose (Tegning: Miranda Bødtker)